

ОСВІТА В ІНТЕРЕСАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ

2019-2020 РР.

Напрямки діяльності процесу "Освіта в інтересах сталого розвитку в Україні"

Ураховуючи надзвичайну важливість розвитку екологічної освіти, її значення для розвитку освіти в інтересах сталого розвитку, необхідність досягнення стратегічних цілей та завдань, визначених Законом України «Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2020 року» та Стратегію ЄЕК ООН освіти для сталого розвитку, до основних напрямків діяльності процесу «Освіта в інтересах сталого розвитку в Україні» належать:

- ✓ розвиток національної законодавчої та методичної бази для запровадження основ освіти в інтересах сталого розвитку шляхом підготовки концепції освіти в інтересах сталого розвитку, національного плану дій з впровадження стратегії освіти в інтересах сталого розвитку, створення та діяльність Міжгалузевої робочої групи з питань екологічної освіти та освіти в інтересах сталого розвитку;

- ✓ розширення можливостей для розбудови спроможності вчителів і учнів на локальному шляхом пілотного запровадження елементів освіти в інтересах сталого розвитку рівні в загальноосвітніх школах (інформаційно-просвітницькі матеріали, в т.ч. екологічні ігри, семінари, тренінги тощо);

- ✓ створення партнерської мережі, в тому числі громадських організацій, які працюють задля впровадження освіти в інтересах сталого розвитку на території України;
- ✓ висвітлення та поширення результатів діяльності та обмін досвідом України на міжнародному рівні, участь у підготовці пропозицій до програми роботи на період після 2014 року (після закінчення Десятиріччя освіти для стійкого розвитку, визначеного ЮНЕСКО).

Завдання Партнерської мережі "Екологічна освіта для сталого розвитку в Україні"

- ✓ Об'єднати всі зацікавлені сторони (громадські організації, заклади освіти, школи, органи державної влади та інших партнерів) у єдину Мережу «Екологічна освіта для сталого розвитку в Україні».
- ✓ Забезпечити обмін досвідом, інформацією, матеріалами та корисними контактами в межах Мережі.
- ✓ Забезпечити доступ та збір наявних нормативних національних та міжнародних документів, навчально-пізнавальних та навчально-методичних матеріалів, інформацію про міжнародний досвід тощо у галузі освіти для сталого розвитку.
Сприяти навчанню українського суспільства навичкам будувати власне життя з урахуванням потреб сталого розвитку.
- ✓ Сприяти формуванню якісно нового суспільства, яке б функціонувало на засадах сталого розвитку.

Напрями роботи мережі у 2019-2020 рр.

Акція "Дій за озон"

08 квітня 2019 року Партнерська мережа «Освіта в інтересах сталого розвитку» розпочала цикл тренінгів «Дій за озон!» за підтримки проекту ПРООН-ГЕФ «Підвищення рівня обізнаності щодо захисту озонового шару та пом'якшення наслідків зміни клімату».

Чернігівська обласна організація Українського товариства охорони природи, Чернігівський обласний педагогічний ліцей для обдарованої сільської молоді, Чернігівський національний педагогічний університет імені Т.Г. Шевченка одними з перших підтримали ініціативу та виступили співорганізаторами тренінгу «Дій за озон!» з впровадження навчального комплексу для закладів загальної середньої освіти «Озоне́кшен». До участі у заході долучились 50 представників закладів загальної середньої освіти Чернігівської області, вчителі хімії, біології, природознавства.

Навчання на цих тренінгах дає можливість викладачам навчитися за системою «Train-the-trainer» та проводити курс екологічних уроків на тему захисту озонового шару та проблеми глобального потепління у освітніх закладах, які вони представляють. Такі освітні заходи для школярів дають можливість учням дізнатися про альтернативні речовини, які можна використовувати в повсякденному житті та господарській діяльності на противагу шкідливим озоноруйнівним речовинам, негативний вплив УФ-випромінювання на людину та навколишнє середовище, про принципи Монреальського протоколу, тощо. Експерти проекту представляють сучасні просвітницькі матеріалів для молоді шкільного віку за прикладом кращих практик Озонового Секретаріату ЮНЕП.

23 квітня 2019 року командою проекту ПРООН-ГЕФ «Підвищення рівня обізнаності щодо захисту озонового шару та пом'якшення наслідків зміни клімату» в рамках Всеукраїнського науково-освітнього семінару-практикуму «Еколого-освітня діяльність як запорука збереження біорізноманіття для сталого розвитку» було проведено тренінг «Дій за озон».

До участі у семінарі-практикумі долучилось понад 100 осіб, зокрема педагоги закладів загальної середньої та позашкільної освіти, науковці,

завідуючі кафедрами екології закладів вищої освіти, керівники дитячих громадських організацій, менеджери з еколого-освітньої роботи установ природно-заповідного фонду, представники громадських екологічних та природоохоронних організацій та екологічна громадськість України.

10 червня у м. Буча на базі Бучанський НВК «СЗОШ I-III ступенів – ЗОШ I-III ступенів» № 4 в рамках проведення дитячих шкільних таборів відбулася акція «Дій за озон».

У заході взяли участь близько 25 учнів початкових класів та 12 вчителів закладу. Під час акції дізналися багато цікавої інформації про озон, озоновий шар, озонові дірки, причини руйнування озонового шару, способи збереження озонового шару, а також про шкоду ультрафіолетового випромінювання та індивідуальні засоби захисту від ультрафіолетового випромінювання.

Під час акції діти та вчителі грали у екологічну гру «Дій за озон», метою якої є у цікавій та доступній формі донести до школярів та підлітків інформацію про проблеми та причини руйнування озонового шару, наслідки озонових дір як для здоров'я людини, так і для живих організмів в цілому, а також про важливість та способи індивідуального захисту від ультрафіолетового випромінювання. Потім діти інсценували екологічну казку «Озон і ми» під час якої дізналися про механізм утворення озону, про озоноруйнуючі речовини та важливість захисту від ультрафіолету.

Під час заходу для дітей було проведено гру «Як це стосується озону» та створено інтерактивну дошку «Обіцянка Землі», де діти виготовили кольоровий відбиток своєї долоньки та написали коротку обіцянку, що робитимуть щодня для збереження довкілля. Крім того, вчителі мали можливість взяти участь у тренінгу з фасилітації гри «Цілі сталого розвитку: вивчай та досягай», по закінченню якого були нагороджені сертифікатами.

15 червня у м. Київ, ДОТ "Антей" відбулась чергова акція "Дій за озон". Акція відбулась за підтримки проекту ПРООН/ГЕФ "Підвищення рівня обізнаності щодо захисту озонового шару та пом'якшення наслідків зміни клімату".

У заході приймали участь близько 250 дітей віком від 7 до 14 років та 25 вихователів ДОТ "Антей".

Були задіяні різні локації: екологічні ігри, квести, також діти спробували себе в ролі акторів спектаклю "Озон і ми", дізнались багато нової і цікавої інформації про збереження і захист озонового шару та шкоду ультрафіолетового випромінювання.

І наприкінці, по традиції було створено інтерактивну дошку "Обіцянка Землі", подаровано багато цікавих і корисних подарунків, а вихователі нагороджені сертифікатами.

На Чернігівщині у червні 2019 року відбулася серія акцій «Дій за озон». Зокрема, акції проведено для вихованців ліцею № 15 м. Чернігова, Чернігівської ЗОШ № 5, Деснянської ЗОШ, Радичівської ЗОШ, Іваньківської ЗОШ, Покошинської ЗОШ, Крисківської ЗОШ. Крім того, участь у організації акцій взяли співробітники та представники Мезинського національного природного парку, Чернігівської обласної організації Українського товариства охорони природи та Національного університету «Чернігівський колегіум імені Т.Г. Шевченка». Загалом у акціях взяли участь вже близько 500 осіб.

Серед учасників акцій були також діти з особливими освітніми потребами. Учні, які навчаються за інклюзивною формою навчання брали активну участь в іграх, конкурсах, вправах тощо.

Під час екологічних ігор «Дій за озон» діти набули нових знань, навчилися із більшою увагою ставитися до всіх речовин, що потрапляють в атмосферу, отримали корисні подарунки, а також весело і цікаво провели час.

30 червня у с. Реваківці Чернівецької області відбулася акція "Дій за озон". Брили участь близько 35 дітей, як вихованців клубу, так і гостей. Учасники акції брали участь в екологічних іграх та у квесті, дізналися багато нового про утворення озонового шару та його руйнування, про захист себе від ультрафіолетового випромінювання.

Ініціатива "Дій за озон" відбулася у дитячих таборах у Бердянську, Запорізька область: 150 дітей та 40 вихователів з ДТ "Червона гвоздика" та ДОТ "Криворізький горняк" у цікавому інтерактивному форматі дізнались як ж захистити наш озоновий шар, та діяти на попередження зміни клімату.

2 вересня у новоствореному Ірпінському академічному ліцеї Національного університету біоресурсів та природокористування пролунав перший дзвоник.

Привітали з особливою подією громаду Ірпеня і представники ініціативи «Дій за озон» та нагадали ще раз про важливість збереження довкілля і озонового шару зокрема. З вітальним словом виступили Національний координатор Програми малих грантів Програми розвитку ООН та Глобального екологічного фонду, пані Світлана Нігородова, яка розповіла про ті заходи, які здійснюються для поширення обізнаності з питань захисту озону в Україні.

Виступала також Барановська Ванда Євгеніївна, директор Міжгалузевого координаційного центру з екологічної освіти для сталого розвитку Державної екологічної академії післядипломної освіти та управління, яка розповіла про перший Озоновий центр в Україні.

16 вересня, в рамках відзначення 32-ої річниці Міжнародного дня захисту озону шару організації громадянського суспільства в Україні провели масштабну та різноманітну кампанію з поширення обізнаності під гаслом «Дій за озон». Ініціативи проходять за підтримки грантової програми «Захист Землі від руйнування озонowego шару та пом'якшення наслідків зміни клімату в Україні: спрямування на зміцнення потенціалу та підвищення обізнаності» проекту ПРООН «Початкова реалізація прискореного вилучення з обігу гідрохлорфторвуглеводнів у регіонах країн з перехідною економікою (КПЕ)».

Багато областей прийняли участь, тисячі учасників, а саме: місто Чернігів та Чернігівська область, Запорізька область та місто Мелітополь, місто Житомир та Житомирська область, місто Ірпінь Київської області, місто Рахів Закарпатської області, Полтавська область, місто Кам'янець Подільський Хмельницької області та місто Київ.

Зокрема, в новоствореному Озоновому центрі в Державній екологічній академії післядипломної освіти та управління відбудеться консультативно-дорадча зустріч експертів, представників Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування, помічників народних депутатів України щодо забезпечення виконання Україною вимог Монреальського протоколу по речовинах, що руйнують озон шар, та сприяння вирішенню глобальних екологічних проблем.

Результатом спільної роботи експертів ініціативи "Дій за озон" ПРООН-ГЕФ став Методичний посібник для викладачів присвячений вивченню питань захисту озонового шару в освітньому процесі.

Весь досвід випробування інструментів, підходів та методик було удосконалено та об'єднано у методичний посібник, який було обговорено та схвалено на засіданні вченої ради Інституту проблем виховання НАПН України і рекомендовано до друку та подання на Гриф МОН України.

Посібник стане у нагоді вчителям закладів загальної освіти, педагогам закладів позашкільної освіти, вихователям дитячих оздоровчих таборів, студентам, методистам і викладачам Інститутів післядипломної педагогічної освіти, співробітникам установ природно-заповідного фонду та тим свідомим громадянам, кому небайдужі проблеми збереження довкілля.

Завантажити PDF-версію методичного посібника для викладачів присвяченого вивченню питань захисту озонового шару в освітньому процесі можна за посиланням:

http://www.ecoosvita.org.ua/sites/default/files/imce/metodychka_dlya_vchyteliv_diy_zh_ozon.pdf

Підвищення рівня обізнаності викладачів щодо захисту озонового шару та зміни клімату

Відповідно до плану роботи ММО керівників гуртків закладів позашкільної освіти на 2019 рік та в рамках реалізації проекту «Моя громада – моя родина» за підтримки представництва МОМ в Україні, з метою сприяння творчому та професійному розвитку педагогічних працівників, прагнення до активної взаємодії і співпраці всіх учасників навчально-виховного процесу 28 лютого на базі Сєверодонецького міського Центру еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді відбувся семінар-практикум «Арт-релакс: «Сакура на ваших долонях».

Учасниками заходу стали методисти, керівники гуртків, заступники директорів та культорганізатори закладів позашкільної освіти міста.

На практичній частині семінару педагоги відвідали теплицю №8, де стали учасниками еко-квесту «Цілющі скарби». Під час заходу освітяни обговорили особливості конструктивної взаємодії педагогів і батьків та їх участь у навчально-виховному процесі позашкільного закладу, обмінялися враженнями, поставили запитання організаторам заходу.

На завершення для гостей Центру було організовано майстер-клас із виготовлення японської шоколадниці та оздоблення для неї (створення паперових квітів сакури). Японська чайна церемонія «Шлях Чаю» стала елементом ознайомлення з культурою та традицією народу Японії.

19 березня 2019 року у Національному еколого-натуралістичному центрі учнівської молоді пройшов семінар-тренінг «Кращі практики освіти для сталого розвитку». До участі у заході долучились 28 педагогічних працівників освітніх закладів, методистів інститутів

післядипломної освіти, методичних кабінетів та еколого-натуралістичних центрів з різних областей України.

Програма заходу була змістовно розподілена на три модулі присвячених наступним темам:

- кращий досвід та інтерактивні інструменти освіти для сталого розвитку впровадженні за підтримки Партнерської мережі «Освіта в інтересах сталого розвитку в Україні», фасилітація екологічної гри «Зелений менеджер – версія 2»;
- роль установ природно-заповідного фонду у процесі освіти для сталого розвитку, на прикладі співпраці Національного природного парку «Голосіївський» з Партнерською мережею «Освіта в інтересах сталого розвитку в Україні»;
- кращому досвіду та практикам з поширення інформації щодо необхідності захисту озонового шару та попередження глобального потепління серед учнівської молоді, з використанням комплекту навчальних посібників для закладів середньої освіти «ОзонеКШН».

Після успішного проходження семінару-тренінгу «Кращі практики освіти для сталого розвитку» учасники були нагороджені сертифікатами за проходження навчання з фасилітації настільної екологічної гри «Зелений менеджер-2» та навчання на модулі «Дій за озон!» із впровадження навчального комплексу для закладів середньої освіти «ОЗОНЕКШН». Захід було організовано за підтримки Національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді та Партнерської мережі «Освіта в інтересах сталого розвитку».

13 квітня на базі Ірпінського НВК «Ірпінський ліцей інноваційних технологій – Мала академія наук» відбулася Регіональна (не)конференція для педагогів афілійований mini-EdCamp Irpin «Парадигма освітнього середовища XXI століття» під традиційним девізом «Дай, якщо можеш – візьми, якщо хочеш». У заходів взяли участь більше 20 спікерів на локаціях та більше 120 учасників з різних регіонів України. На одній із локацій свої напрацювання представила Партнерська мережа «Освіта в інтересах сталого розвитку в Україні». Так, учасники заходу мали можливість познайомитися із екологічними іграми, розробленими Мережею, такими як «Зелене місто майбутнього», «Мережа життя», «Зелений менеджер – версія 2», «Безпечна громада», «Цілі сталого розвитку: вивчай та досягай» тощо. Зокрема, під час заходу охочі отримали примірники екоігор, роз'яснення щодо їх проведення та електронні презентації для проведення ігор.

Ініціатива «Дій за озон!» також представила свої напрацювання серед учасників заходу. Зокрема, було поширено інформацію про навчальний комплект для закладів загальної середньої освіти «Озонекшен», друковані примірники яких було подаровано бажаючим. Крім того, учасники ознайомилися з планами на майбутнє та були запрошені до тренінгів та акцій в рамках грантового проекту ПРООН-ГЕФ «Підвищення рівня обізнаності щодо захисту озонового шару та пом'якшення наслідків зміни клімату».

23 квітня 2019 року відбулося відкриття Центру безпеки і розвитку громад, який створено на базі Ірпінської спеціалізованої загальноосвітньої школи I-III ст. художнього профілю № 1 ім.А.С.Макаренка. Центр створено за підтримки Програми малих грантів Програми розвитку ООН та Глобального екологічного фонду. У заході взяли участь понад 50 учасників, серед яких представники місцевої влади та громадськості, освітяни м. Ірпінь, місцева поліція, представники міжнародних організацій, місцеве телебачення та друковані ЗМІ.

Метою проекту «Центр безпеки і розвитку громади» є розширення можливостей ініціатив громад у створенні безпечного довкілля, підвищення рівня екологічної та соціальної відповідальності.

Поштовхом до реалізації проекту стала участь громади, місцевої поліції та міської влади міста Ірпінь у програмі ЄС «Розбудова довіри для зміцнення партнерства між поліцією та громадами».

Центр обладнано інформаційними стендами, сучасним екологічно дружнім обладнанням для проведення тренінгів для педагогів та учнів, а також на базі Центру створено бібліотеку, де можна знайти інформаційно-просвітницьку та художню літературу щодо запровадження екологічно дружнього способу життя в громаді, практичні посібники щодо сталого розвитку громади, створення безпечного середовища (безпеки руху, виконання правил дорожнього руху, співпраці школи та поліції, попередження булінгу), поводження з відходами, запровадження енергоефективності в школі, дома, в громаді, практичні поради щодо збереження довкілля, розвитку зелених та паркових зон. До бібліотеки Центру передано близько 100 примірників створених за підтримки Партнерської мережі «Освіта в інтересах сталого розвитку» (www.ecoosvita.org.ua) та Програми малих грантів ПРОО/ГЕФ різноманітних екологічних ігор, які в доступній, невимушеній та інтерактивній формі допоможуть здобути необхідні

знання та навички як дітьми, так і дорослими, що прагнуть якісних змін задля збереження та охорони навколишнього природного середовища та майбутнього нашої планети, починаючи з себе особисто, власної родини, класу, школи.

До урочистого відкриття були залучені партнери проекту, а саме представники місцевої влади, Програми розвитку ООН в Україні, Програми малих грантів ПРООН/ГЕФ, Офісу ООН з управління проектами в Україні, проекту ЄС «Підтримка реформи Національної поліції в Україні», Київського національного університету ім. Тараса Шевченка, представники громадської мережі «Освіта в інтересах сталого розвитку», громадських організацій.

В рамках урочистого відкриття було проведено мистецьку акцію «Я люблю свою Ірпінську громаду: сталу, відповідальну, безпечну, екологічно чисту, енергоефективну, зелену...», під час якої учні запрошували гостей до створення спільних творів мистецтва на мольбертах, а також було організовано флешмоб «Я і моя громада», «Я люблю Ірпінь» та висадку «Алеї довіри» за участі представників міжнародних організацій, громади, педагогів, місцевої влади та поліції.

Другою частиною заходу став тренінг для вчителів «Цілі сталого розвитку для всіх і кожного» під якого освітяни м. Ірпінь, опанували новітню українську розробку, націлена на педагогів, щодо практичної реалізації Цілей сталого розвитку та використання отриманих знань в рамках формальної та неформальної освіти.

Під час тренінгу учасники ознайомилися та вивчили нові інтерактивні інструменти (презентації, ігри, квести тощо), зокрема методики та підходи для запровадження якісної освіти у провадж життя, а також отримали сертифікати за результатами навчання.

7 липня відбулося відкриття Пятої національної (не)конференції Едкемп Україна для шкільних педагогів. Гасло (не)конференції - "Хороша людина. Зрощуємо в Україні". Програма події екологічна. Розглядалися важливі теми для дискусій: соціально-емоційне та етичне навчання, масові відкриті онлайн-курси, техніки арт і багато іншого. До (не)конференції долучилися і експерти Партнерської мережі "Освіта в інтересах сталого розвитку". Було презентовано багато цікавих та корисних екологічних ігор: "Дій за озон", "Цілі сталого розвитку: вивчай та досягай", "Екологічний менеджер".

Місто Дніпро 12 жовтня приймало афілійований міні-EdCamp. Його тема - «Простір творчої співпраці» надихала на звернення спільно з учасниками майстер-класів та презентацій.

Експерт проекту Ірина Санковська представила освітянам результати плідної роботи численної групи учасників та спеціалістів Партнерської мережі «Освіта в інтересах сталого розвитку» – настільні ігри.

Учасники 1-ої паралелі, які завітали на міні-тренінг «МЕШ – мобільна екошкола», мали змогу дізнатися і пограти в різноманітні ігри: «Дій за озон», «Мережа життя», «Цілі сталого розвитку: вивчай та досягай» і «Безпечна громада». Уважно ознайомилися з методичними матеріалами щодо скорочення харчових відходів та із задоволенням переглянули яскраво ілюстровані дитячі книжки про сортування сміття.

31 жовтня 2019 в Національному екологічному центрі учнівської молоді Міністерства освіти і науки України відбувся педагогічний тренінг «Цілі сталого розвитку: збереження озонового шару і адаптація до змін клімату». Для понад тридцяти викладачів з різних областей України тренери – Пруцакова Ольга Леонідівна, провідний науковий співробітник лабораторії позашкільної освіти Інституту проблем виховання Національної академії педагогічних наук України, кандидат

педагогічних наук та Санковська Ірина Мечиславівна, методист науково-методичного центру координації методичної роботи та освітніх вимірювань, викладач Інституту післядипломної педагогічної освіти ім. Бориса Грінченка, презентували кращі практики та методичні аспекти реалізації екологічних Цілей сталого розвитку у освітньому процесі закладів загальної і позашкільної освіти.

Педагогічний тренінг дозволив у стислий час знівелювати інформаційну і методичну педагогічну ситуацію, сприяв зростанню рівня екологічної та професійної компетентності педагогів. Для впровадження інтерактивних методик необхідні розвинуті вміння та навички викладача. Тому тренінг здійснювався також активними методами, за яких учасники отримали нову інформацію, відновили власні навички та отримали багато нових.

Привітав учасників із успішним проходженням навчання на тренінгу Вербицький Володимир Валентинович, директор Національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді Міністерства освіти і науки України, доктор педагогічних наук, зауваживши щодо необхідності постійної підтримки та підвищення рівня усвідомлення не лише педагогами, а й широкими верствами населення значущості екологічних проблем, їх впливу на біосферу й людину, механізмів і способів запобігання екологічним лихам.

Тренінг відбувся за підтримки ПРООН-ГЕФ ПМГ.

Участь молоді та освіта для сталого розвитку

"Моя мала Батьківщина" - Саме за такою темою в Сєверодонецькому міському Центрі еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді 21 березня відбувся міський етап Всеукраїнського конкурсу учнівських колективів екологічної просвіти закладів загальної середньої та позашкільної освіти «Земля - наш спільний дім».

В цьому році в ньому взяли участь п'ять команд – «#Severschool» (СЗШ №5), «Фарби землі» (СЗШ №6), «Паросток» (СЗШ №16), «Рятівники міста» (ССШ №17) та «Pixel» СМ ЦЕНТУМ.

Конкурс проводиться в рамках реалізації Плану Всеукраїнських і міжнародних організаційно-масових заходів з дітьми та учнівською молоддю за фінансової підтримки відділу освіти Сєверодонецької міської ради. Символічно, що захід відбувся у Всесвітній день лісів і в день весняного рівнодення.

Конкурс проводився з метою підвищення рівня еколого-просвітницької та природоохоронної діяльності, формування екологічної культури учнівської молоді, активізації екологічного руху в м. Сєверодонецьк, виховання в учнів любові до рідного краю та пошуку нових форм, методів і моделей організації еколого-просвітницької роботи з учнями загальноосвітніх і позашкільних навчальних закладів та поширення кращого педагогічного досвіду щодо організації агітаційної роботи з учнями загальноосвітніх і позашкільних навчальних закладів.

Усі колективи одержали грамоти та призи за номінаціями від організаторів заходу, а також символічні сувеніри та подяки від управління екології та природних ресурсів облдержадміністрації. Команда «Рятівники міста» отримала право участі у наступному етапі Всеукраїнського конкурсу.

23 травня 2019 року у Ірпінському міському парку ім. В. Правика відбувся захід під назвою «Простір сталого розвитку громади».

Організаторами заходу виступили Центр безпеки і розвитку громад, Партнерська мережа «Освіта в інтересах сталого розвитку» за підтримки Ірпінської міської ради.

До урочистого відкриття були залучені представники Ірпінської міської ради, місцевої поліції, громади, неурядові організації, партнери та учасники грантової програми проекту Європейського Союзу «Підтримка реформи Національної поліції України» (Київська, Харківська, Львівська області), Представництво Європейського Союзу в Україні, Консультативна місія Європейського Союзу в Україні (КМЄС), представники міжнародних організацій, зокрема Офісу ООН з управління проектами в Україні, працівники місцевої поліції з інших областей, представники організацій громадянського суспільства організацій, науковці, педагоги, молодь, діти, ЗМІ тощо.

В рамках урочистого відкриття було проведено Ярмарку знань, де учасники могли познайомитися з принципами взаємодії поліції та громади, найкращими сталими рішеннями для громади та практиками щодо освіти для сталого розвитку, залучення молоді, розширення можливостей жінок, посилення довіри між громадою та поліцією, створення

безпечного середовища в громаді тощо. Крім того, можна було взяти участь у тематичних майстер-класах, пограти у інтерактивні ігри та пробігти квест щодо Цілей сталого розвитку.

Під час заходу також відбувся флеш-моб «Я люблю свою Ірпінську громаду: сталу, відповідальну, безпечну, екологічно чисту, енергоефективну, зелену...» та проведено висадку квітів довіри за участі представників міжнародних організацій, громади, місцевої влади та поліції.

Другою частиною заходу стала спільна діяльність в нещодавно створеному Центрі безпеки і розвитку громади. Центр обладнано інформаційними стендами, сучасним екологічно дружнім обладнанням для проведення тренінгів для педагогів та учнів, а також на базі Центру створено бібліотеку, де можна знайти інформаційно-просвітницьку та художню літературу щодо запровадження екологічно дружнього способу життя в громаді, практичні посібники щодо сталого розвитку громади, створення безпечного середовища (безпеки руху, виконання правил дорожнього руху, співпраці школи та поліції, попередження булінгу), поводження з відходами, запровадження енергоефективності в школі, дома, в громаді, практичні поради щодо збереження довкілля, розвитку зелених та паркових зон. До бібліотеки Центру передано близько 100 примірників створених за підтримки Партнерської мережі «Освіта в інтересах сталого розвитку» та Програми малих грантів ПРОО/ГЕФ

різноманітних екологічних ігор, які в доступній, невимушеній та інтерактивній формі допоможуть здобути необхідні знання та навички як дітьми, так і дорослими, що прагнуть якісних змін задля збереження та охорони навколишнього природного середовища та майбутнього нашої планети, починаючи з себе особисто, власної родини, класу, школи. Усі охочі могли відвідати Центр та познайомитися із його діяльністю. На завершення всі охочі могли долучитися до навчального семінару з питань взаємодії поліції та громади та обміну досвідом між учасниками програми з різних областей України.

Коротке відео про захід за посиланням:
<https://www.youtube.com/watch?v=yNC5whCFICc>

12 жовтня вчетверте відбувся Київський дитячо-юнацький форум М18 "МЕНШІ 18- МИ МОЖЕМО БІЛЬШЕ". Метою форуму було підвищення рівня обізнаності щодо різних напрямків і видів сфер діяльності громадських організацій та підвищення обізнаності молоді у діяльності місцевого самоврядування.

Партнерська мережа "Освіта в інтересах сталого розвитку " за підтримки ПМГ ПРООН/ГЕФ також приєдналася до складу партнерів Форуму . Зокрема, Мережа представила на заході різноманітні екологічні ігри, такі як "Дій за озон " та "Цілі сталого розвитку: вивчай та досягай", а також посібники та різноманітні інформаційно-просвітницькі матеріали.

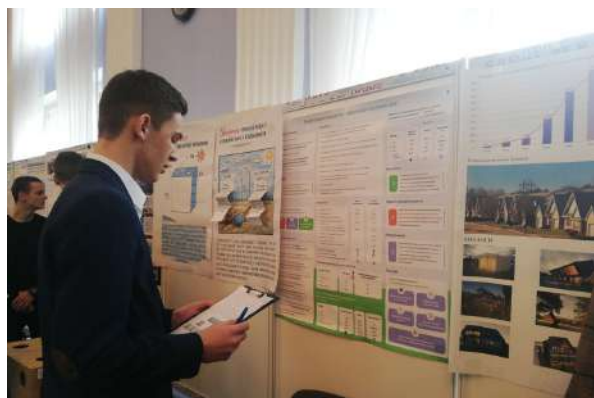
30 листопада 2019 року Партнерська мережа «Освіта в інтересах сталого розвитку» за підтримки Програми малих грантів ПРООН-ГЕФ долучилася до роботи Ірпінського дитячо-юнацького форуму М18 «Менші 18 – МИ МОЖЕМО БІЛЬШЕ!». ПМГ ПРООН-ГЕФ реалізовувала ініціативу «Молодь діє – марафон з розбудови спроможності», яка спрямована на підвищення спроможності представників організацій громадянського суспільства в частині розуміння взаємозв'язків глобальних екологічних проблем та шляхів їх вирішення зі сталим розвитком громад та діями на місцевому рівні, розширення можливостей молоді у розробці та впровадженні проектних ініціатив в громадах, що безперечно є важливою складовою лідерства.

Під час Форуму представниками Мережі представили нові інтерактивні розробки, зокрема гру «Цілі сталого розвитку 2030: Вивчай! Перемагай! Досягай!».

Тренера навчали молодь приймати обґрунтовані рішення на користь екологічної цілісності, враховуючи економічну та соціальну складові, для того, щоб забезпечити життєздатне суспільство для майбутніх поколінь. За результатами проходження квесту на 17 тематичних станціях, які відповідають 17 цілям сталого розвитку, молодь отримала нові знання та погляди, сформувала нові цінності, які допоможуть в досягненні цілей сталого розвитку.

Учасники Форуму також мали можливість долучитися до квестових активностей та інших заходів, які представили учасники Мережі, зокрема з питань зміни клімату, важливості захисту озонового шару, залучення до природоохоронної діяльності, співпраці з національними парками, які є надійною платформою для поширення принципів освіти для сталого розвитку.

Учасники Форуму також мали можливість долучитися до квестових активностей та інших заходів, які представили учасники Мережі, зокрема з питань зміни клімату, важливості захисту озонового шару, залучення до природоохоронної діяльності, співпраці з національними парками, які є надійною платформою для поширення принципів освіти для сталого розвитку. Партнерська мережа «Освіта в інтересах сталого розвитку в Україні» є партнером конкурсу, а експерти Мережі долучились до оцінки та відбору кращих молодіжних проектів з енергоефективності.

Загалом, надійшло 145 проектів за 4 номінаціями, а саме «Енергозбереження, енергоефективності або поновлюваних джерел енергії», «Моє енергетичне рішення», «Інформування суспільства та пропаганда енергоефективності» та номінація для студентів «Біоінженерія та зміна клімату». Будучи партнерами заходу представники Мережі «Освіта в інтересах сталого розвитку в Україні» долучились до нагородження, а серед подарунків для переможців, слід виділити інтерактивну гру «Цілі сталого розвитку – вивчай і досягай», яку учні зможуть апробувати в своїх освітніх закладах із різних областей України.

Лабораторією Інноваційного Розвитку ПРООН в Україні – глобальною ініціативою ПРООН, яка спрямована на визначення, розробку та розповсюдження інноваційних та стійких рішень для місцевих громад, було створено спеціальний квест «Сафарі для громад».

Сафарі для громад – це дводенна пригода, яка об'єднає членів спільноти, щоб колективно визначити, обговорити та знайти ідеї для вирішення проблем громади і планування подальших кроків, використовуючи природоорієнтовані рішення. Тобто інноваційні рішення, які спираються на логіку і моделі, запозичені з природних екосистем.

З 20 липня по 7 серпня 2020 року проходила е-дискусія щодо молодіжних кліматичних дій, яка була представлена Програмою підтримки ПРООН щодо національно-визначених внесків (НВВ) та Молодіжною глобальною програмою ПРООН у співпраці з Діалоговою групою з питань управління та навколишнього середовища та командами Sparkblue/SDGi.

В Україні впроваджується інноваційна програма «Молодь і зміна клімату» Програми малих грантів ПРООН-ГЕФ, метою якої є розширення можливостей та участь молоді задля прийняття екологічно обґрунтованих рішень, розвиток лідерства молоді у впливі на місцеву та національну політики. В рамках Програми було проведено акції «Цілі сталого розвитку в громадах – молодь діє!» для учнівської та студентської молоді. Ірпінь став першим містом де проведено такий захід 10 вересня в школі № 17 для учнів 9-х класів. Низки акцій також буде проведено в різних областях України.

Утилізація та переробка відходів

9 квітня 2019 року Партнерська мережа "Освіта в інтересах сталого розвитку" мала нагоду долучитися до презентацій та лекцій "Дні Швеції в Україні". В полі зору була саме практична сторона екопобуту. Мотиваційним аспектом для представників став власний приклад шведської громади, які презентували свій свідомий вибір екологічно-дружного стилю життя.

Партнерською мережею «Освіта в інтересах сталого розвитку в Україні» за підтримки ПМГ ГЕФ проводився конкурс відео робіт «Життя без сміття». Метою Конкурсу є формування екологічно відповідальної культури поведінки дітей та молоді, привернення уваги до проблем накопичення відходів та підвищення рівня обізнаності з питань поводження з відходами.

Було розроблено пакет навчальних матеріалів зі скорочення харчових відходів для початкових і середніх шкіл під гаслом «ТВОРИ ДОБРО: РАЦІОНАЛЬНО СПОЖИВАЙ ХАРЧОВІ ПРОДУКТИ!» продовольчою та сільськогосподарською Організацією Об'єднаних Націй (ФАО) в тісній співпраці з Міжнародною коаліцією з харчових відходів (МКХВ).

Партнерською мережею «Освіта в інтересах сталого розвитку в Україні» за підтримки проекту ПМГ ПРООН/ГЕФ перекладено та адаптовано пакет навчальних матеріалів зі скорочення харчових відходів «ТВОРИ ДОБРО: РАЦІОНАЛЬНО СПОЖИВАЙ ХАРЧОВІ ПРОДУКТИ!». Електронний варіант навчальних матеріалів доступний на сайті Партнерської мережі в розділі «Навчально-пізнавальні матеріали» за посиланням: <http://www.ecoosvita.org.ua/node/5>

7-8 листопада 2019 року в місті Святогірськ на Донеччині відбувся Національний форум «Поводження з відходами в Україні: законодавство, економіка, технології». Він об'єднав більше 200 учасників, серед яких: народні депутати, науковці, представники органів державної влади та місцевого самоврядування, об'єднаних територіальних громад, природоохоронних громадських організацій, комунальних та бізнес-структур, засобів масової інформації.

Організаторами Форуму є Всеукраїнська екологічна ліга, Департамент екології та природних ресурсів Донецької ОДА, Центр екологічної освіти та інформації.

Форум проводиться за сприяння: Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування, Міністерства енергетики та захисту довкілля, Донецької обласної державної адміністрації, Міжрегіонального центру наукових досліджень та експертиз.

Цього року Форум присвячений питанням рекультивації полігонів і сміттєзвалищ, адаптації українського законодавства у сфері поводження з відходами до європейських вимог та стандартів, проблемам виникнення несанкціонованих звалищ, підвищення рівня обізнаності населення щодо поводження з відходами.

До участі у Форумі вдалося долучитися і представникам Партнерської мережі "Освіта в інтересах сталого розвитку в Україні" та поширити інформаційно-просвітницькі матеріали щодо поводження з відходами.

Участь, організація та проведення громадських заходів

Представники Партнерської мережі «Освіта в інтересах сталого розвитку в Україні» за підтримки ПМГ ПРООН/ГЕФ взяли участь у Форумі Асоціації міст України із сталого розвитку територіальних громад, який відбувся 21 березня 2019 року в рамках Міжнародної будівельної виставки InterBuildExpo 2019.

Захід організовано в рамках проекту «Розробка курсу на зміцнення місцевого самоврядування в Україні» (ПУЛЬС), який реалізується Асоціацією міст України за підтримки USAID та проекту «Партнерство для розвитку міст» (ПРОМІС), що реалізується за підтримки Міністерства закордонних справ Канади. Серед учасників Форуму – 170 мерів, голови об'єднань територіальних громад та керівників міських управлінь з питань економічного розвитку, а також представники центральних органів виконавчої влади, народні депутати, науковці, експерти.

Робота Форуму була розподілена на дві тематичні панелі: № 1. Галузевий форум «Сталий економічний розвиток та містобудування: ключі до самодостатності громад» та №2. Засідання Комітету з питань екологічної збалансованості Асоціації міст.

Представники Партнерської мережі взяли участь у роботі другої панелі Форуму, заслухавши ряд виступів та презентацій, зокрема щодо проекту оновленої Стратегії Асоціації міст України з питань екологічної збалансованості та проект плану його реалізації, екологічних питань в навчальних продуктах Проекту ПРОМІС, напрямів співпраці ПМГ ГЕФ з органами місцевого самоврядування, ІТ інновацій на захисті довкілля: як впровадити на рівні муніципалітетів, проекту Методичних рекомендацій з проведення стратегічної екологічної оцінки стратегій, програм і планів розвитку міст і територіальних громад, посібника «Зростання зелених міст» та проекту показників екологічної збалансованості територіальних громад.

29 березня в Укрінформ за ініціатииви Всеукраїнської організації «Всеукраїнський благодійний фонд «Екологічна Україна» відбувся круглий стіл з питань обговорення Національного плану утилізації та переробки відходів та його реалізації на місцевому рівні. В засіданні

взяли участь представники місцевої влади, Мінрегіонбуду, науковців, громадських організацій, які реалізують міжнародні проекти з утилізації відходів, їх переробки та зменшення шкідливого впливу відходів на довкілля, підприємств та організацій, які займаються утилізацією та переробкою відходів.

Партнерська мережа «Освіта в інтересах сталого розвитку» мала нагоду відвідати 8-му Міжнародну Конференцію та Виставку Сонячної Енергетики в Центральній та Східній Європі – CISOLAR 2019. За підтримки проектів ПМГ ПРООН/ГЕФ технології сонячної енергетики були запроваджені в громадських будівлях Житомирської, Херсонської, Запорізької, Київської, Луганської областей, у тому числі для людей з особливими потребами, внутрішньо переміщених осіб тощо.

Представники України взяли участь в 14-ому засіданні Наглядового комітету ЄЕК ООН з питань освіти в інтересах сталого розвитку. Під час засідання були обговорені питання щодо впровадження Стратегії ЄЕК ООН з питань ОСР. . Особливу увагу було надано питанню залучення молоді в процес ОСР для досягнення ЦСР.

Представниками України було представлено прогрес в імплементації Стратегії, наведені приклади співпраці на національному та локальному рівнях, з міжнародними програмами та ініціативи, зокрема відзначено співпрацю з ПМГ ПРООН/ГЕФ та ПРООН/ГЕФ. Так, у пункті посилення синергії з іншими організаціями та процесами порядку денного, представники української громадськості презентували досвід і напрацювання Партнерської мережі «Освіта в інтересах сталого розвитку в Україні» за 2018-2019 роки.

Було продемонстровано вклад Партнерської мережі у розвиток спроможності та зміцнення потенціалу при поширенні інформації ОСР з міжнародного на національний і локальний рівні. Зокрема діяльність щодо розвитку спроможності представників місцевої влади, місцевих управлінь освіти, вчителів, представників організацій громадянського суспільства, шляхом забезпечення їх участі і навчання в рамках національних і міжнародних форумів. Також, було презентовано нові розробки та інструменти ОУР створені в рамках

діяльності Партнерської мережі. Під час невеликої виставки, з матеріалів привезених на засідання, представники України, в деталях поділитися досвідом їх впровадження. Важливим заключним питанням стало обговорення та узгодження формату підготовки звітності до подальшого обов'язкового циклу звітності (2019-2023 рр.).

З документами та презентаціями можна ознайомитися за посиланням: <http://www.unece.org/index.php?id=48053>,
http://www.unece.org/fileadmin/DAM/env/esd/14thMeet_SC/Doc/Presentations/NGO_UKRAINE_2019_Item_7.pdf

У м. Берлін відбулася конференція Civil Society 4.0. Експерти Партнерської мережі "Освіта в інтересах сталого розвитку" мали змогу поділитися своїми досвідом та напрацюваннями. Так, у Берліні було представлено нову розроблену гру "Цілі сталого розвитку: вивчай та досягай", яка у цікавій та доступній формі допомагає зрозуміти що таке Цілі сталого розвитку, як вони впливають на наше життя і що ми можемо зробити у повсякденному житті для того, щоб досягнути 17 Цілей до 2030 року.

26 червня у Державній екологічній академії післядипломної освіти та управління відбувся науково-практичний семінар «Основні напрями та перспективи виконання вимог Монреальського протоколу в Україні». На захід були запрошені з виступом експерти освітнього проекту «Дій за ОЗОН!», які розповіли та продемонстрували дидактичні на методичні матеріали, що сприяють розширенню обізнаності суспільства про озоновий шар планети.

З 27 по 30 серпня 2019 року за підтримки проекту ПРООН-ГЕФ «Початкова реалізація прискореного вилучення з обігу гідрохлорфторвуглеводів (ГХФВ) у регіоні країн з перехідною економікою (КПЕ)», Державної екологічної академії післядипломної освіти та управління, Партнерської мережі «Освіта в інтересах сталого розвитку в Україні» для представників Закарпатської області у місті Рахів пройшла чотириденна тренінгова програма «Захистимо озоновий шар!». До участі долучились понад 150 осіб, програма була розрахована на різнопланову цільову аудиторію. Учасниками стали представники установ природно-заповідного фонду Закарпатської області, представники освітніх закладів та громадських організацій.

20-21 листопада 2019 р. Партнерська мережа «Екологічна освіта для сталого розвитку в Україні» долучилась до роботи XIX Міжнародної науково-практичної конференції «Інклюзивне освітнє середовище: проблеми, перспективи та кращі практики», яка проходила у Відкритому міжнародному університеті розвитку людини "Україна".

Під час проведення Виставки свої напрацювання представила Програма малих грантів ГЕФ в рамках проекту «Соціальна інклюзія та розбудова спроможності громад та місцевих організацій громадянського суспільства на засадах збалансованого розвитку».

На 10-річчя Програми малих грантів Програми розвитку ООН та Глобального екологічного фонду відбулася презентація книги «10 років: надихаємо на зміни», яка відбулася 10 грудня в м. Києва. До презентації долучилися понад 50 учасників та партнерів Програми, представники організацій громадянського суспільства, науковці експерти, представники місцевої влади.

16-18 лютого 2020 року Партнерська мережа «Освіта в інтересах сталого розвитку в Україні» взяла участь у першій зустрічі Робочої групи «Молодь та Освіта в інтересах сталого розвитку (ОСР)», організованої за підтримки Уряду Австрії та Європейської економічної комісії (ЄЕК) ООН.

27 лютого 2019 року експерти Мережі в рамках проекту ПМГ ПРООН-ГЕФ «Розширення можливостей людей з особливими потребами через застосування сучасних інструментів соціальної інклюзії та жіночого лідерства на засадах збалансованого розвитку в Україні» долучились до першої в Україні конференції з інвестування соціальних підприємств «Імпакт-інвестування. Перший досвід і погляд у майбутнє».

3 березня 2020 року Всеукраїнський проект «Озеленення України», Ірпінська міська рада Центр безпеки та сталого розвитку громад в м. Ірпінь, Партнерська мережа "Освіта в інтересах сталого розвитку", Ірпінська молодіжна громадська рада, Учнівське самоврядування Ірпінських навчальних закладів, громадські організації, представники бізнесу підписали Меморандум про співпрацю та ініціювали проведення круглого столу з обговорення ролі молодіжного лідерства у сталому розвитку міст, запровадження принципів освіти для сталого розвитку, адаптації до кліматичних змін. Подальшими практичними кроками стануть проведення масштабної акції з висадки дерев 20 березня в м. Ірпінь та інших регіонах України, організація інформаційно-просвітницьких кампаній, поширення інформаційних матеріалів.

4 серпня 2020 року Партнерська мережа «Освіта в інтересах сталого розвитку в Україні» долучилась до участі у Серпневій ОНЛАЙН-ТОЛОЦІ #3 присвяченій темі «Нові сили й ідеї – для нового навчального року», що є програмою підвищення педагогічної кваліфікації, розробленою ГО «ЕдКемп Україна».

Відбулася дводенна 15-та зустріч наглядового комітету Ініціативи "Освіта в інтересах сталого розвитку". Програма Порядку денного складалася з 16 пунктів, а саме розглянуто аналітичну інформацію щодо Національних звітів з виконання Стратегії освіти в інтересах сталого розвитку, стан підготовки до Зустрічі Конференції Міністрів Довкілля в 2021 році, ролі та практичних дій новостореної молодіжної групи (в якій до речі Україна представлена), синергії з іншими процесами та ініціативами, зокрема тісній співпраці з ЮНЕСКО в сфері світи в інтересах сталого розвитку та запланованої в травні 2021 масштабної конференції з питань ОСР в Берліні.

Підсумки роботи у 2019-2020 рр.

Розпочато цикл тренінгів "Дій за озон!". Результатом спільної роботи експертів ініціативи став **Методичний посібник для викладачів** присвячений вивченню питань захисту озонового шару в освітньому процесі.

Створено **Центр безпеки і розвитку громад**.

Проведено **конкурс** відео-робіт "Життя без сміття".

Партнерська мережа прийняла участь у конференції **Civil Society 4.0** у м. Берлін. Було представлено нову розроблену гру "Цілі сталого розвитку: вивчай та досягай".

Партнерська мережа "Освіта в інтересах сталого розвитку в Україні" взяла участь в **першій** зустрічі Робочої групи "Молодь та Освіта в інтересах сатлого розвитку"

Мережа долучилась до **першої** в Україні конференції інвестування соціальних підприємств "Імпакт-інвестування. Перший досвід і погляд у майбутнє".

Проведено більше 10 тренінгів для викладачів щодо захисту озонового шару та зміни клімату.

Проведено більше 10 заходів для молоді.

Наші партнери

Програма розвитку ООН

Програма малих грантів Програми розвитку ООН Глобального
екологічного фонду

Міністерство екології та природних ресурсів України

Чернігівська обласна організація Українського товариства охорони
природи

Ірпінська міська рада

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Державна екологічна академія післядипломної освіти та управління

Ірпінська загальноосвітня школа I-III ступенів №5

Сєвєродонецький міський Центр еколого-натуралістичної творчості
учнівської молоді (СМ ЦЕНТУМ)

Сєвєродонецький дитячо-юнацький комплекс «Юність» (СДЮК
«Юність»)

Ірпінський еколого-технічний центр творчості школярів та молоді

